

Sivil Toplum Kuruluşlarının Süryani Kültürü Kapsamında Bölgesel Ticarete Olan Etkileri: Ampirik Bir Çalışma

Nesrin DEMİR (<https://orcid.org/0000-0002-7337-9643>), Department of International Relations, İzmir Katip Çelebi University, Turkey; e-mail: nesrin.demir@ic.edu.tr

Nezih Metin ÖZMUTAF (<https://orcid.org/0000-0003-1330-409X>), Department of Business Administration, İzmir Katip Çelebi University, Turkey; e-mail: nezih.metin.ozmutaf@ic.edu.tr

The Effects of Non-Governmental Organizations (NGOs) on Regional Trade within the Scope of Assyrian Culture

Abstract

The main purpose of the research is to determine the effects of civil society organisations concerned with Assyrian culture on the regional trade. The questionnaire designed in this framework had been applied to 102 Assyrian individuals concerning 4 civil society organisations in the Southeast Anatolia (the city of Mardin and the district of Midyat) between October 2014 and February 2015. The questionnaire is composed of three parts and 37 propositions, which include socio-demographic factors, civil society and regional trade in general and civil society and regional trade with reference to the activities of the civil society organisations and Assyrian culture. Most of the participants share the opinion that the relationship of individuals and civil society organisations, the condition of the regional trade and the support and the ability to access for regional trade are not comprehended adequately.

Keywords : Civil Society, Trade, Assyrian Culture, Location Economics

JEL Classification Codes : F1, R1.

Öz

Araştırmanın temel amacı STK'ların Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticarete olan etkilerinin belirlenmesidir. Bu çerçevede hazırlanan anket formu 2014-2015 tarihleri arasında Güney Doğu Anadolu Bölgesi (Diyarbakır, Mardin, Midyat) ağırlıklı olmak üzere 3 adet STK (Sivil Toplum Kuruluşu) kapsamında 102 Süryani kökene sahip bireye uygulanmıştır. Üç temel bölümden oluşan anket kapsamında; birinci bölümde sosyo-demografik, ikinci bölümde STK ve bölgesel ticarete yönelik yönelik ve üçüncü bölümde STK faaliyetlerinin Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticarete etkilerini baz alan 37 önerme yer almıştır. Katılımcıların büyük çoğunluğu bölgede bireylerin STK'larla olan ilişkilerinin, bölgesel ticaretin durumunun, bölgesel ticarete desteğin ve bölgesel ticarete ulaşım olanaklarının yeterli düzeyde algılanmadığı fikrine sahiptir.

Anahtar Sözcükler : STK, Ticaret, Süryani Kültürü, Bölgesel Ekonomi.

1. Giriş

Genel olarak bakıldığında, Süryani toplumunun sosyolojik yapısını anlatmak için onların tarihsel geçmişini, kültürünü, inançlarını iyi bilmek gerektiği görülmektedir. Kadim bir medeniyet olan Süryaniler geçen binlerce yıl boyunca insanlık tarihine altın harflerle yazılacak birçok buluşun, mirasın ve gelişimin oluşmasına katkı sağladığını söylemek gerekmektedir. Yine Süryaniler'in tarihine bakıldığında buldukları coğrafyada okul, ev, manastır ve diğer kalıcı yapılarla yerleşik düzene geçmiş olan ve üst kültürü oluşturan şehirli bir toplum yapısına sahip oldukları görülmektedir.

Din olgusunun da bu medeniyette önemli bir yer tuttuğunu söylemek gerekmektedir. Binlerce yıllık bir geçmişe sahip olan Süryanilerin farklı zaman ve bölgelerde birçok maduriyet yaşadıkları da bir gerçektir. Bu maduriyetler, özellikle din ve siyaset kaynaklı olmuştur. Milattan önce Pagan inancına sahip olan Süryaniler, Milattan sonra ise, Hristiyanlığı seçerek bugüne kadar gelmişlerdir.

Anadolu coğrafyasında binlerce yılın birikimini kapsayan muazzam bir kültür zenginliği içinde Süryanilerin de elbette katkısı vardır. Bu zenginliğin bir bölümünü Süryani kültürü kapsamında yer alan ticari faaliyetler oluşturmaktadır. Bu tür ticari faaliyetlerin bölgesel düzeyde ve ulusal açıdan ekonomik, sosyal ve kültürel bağlamda büyük faydaları bulunmaktadır. Örneğin; bir yandan bölgesel halkın refah düzeyi artarken ülke ekonomisine katkı sağlamakta, diğer yandan sosyal ve kültürel açıdan uluslararası boyutlarda tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

Günümüz toplumlarında da yine küreselleşme ve bilgi teknolojilerinde görülen gelişmelerle birlikte yerellikten küreselliğe doğru bir evrilme yaşanmaktadır. Diğer bir ifadeyle yerelin küreselle etkisi post modern bir şekilde dünya insanlığını etkisi altına almaktadır.

Tam da bu çerçevede, STK'ların hem bir paydaş olarak hem de sorun ve çözüm yollarını yerinden daha etkin ve etkili çözümlenmeye yöneltici çalışmaları önem kazanmaktadır.

Konuya Süryani kültürü açısından bakıldığında, STK'lar Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticari süreçlerin geliştirilmesine tanıtımsal, sanatsal, kültürel, tarihsel, ekonomik, demokratik, özgürlükler ve sürdürülebilirlik açısından katkı sağlayıcı rol oynamaktadır.

Bu kapsamda üç temel kesim birbirleriyle paydaş bir yapıda sözü edilen sürece eklenmektedir. Bu paydaşlar devletin kurum ve kuruluşları, özel sektör işletmeleri ve STK'lardır. Gerçekten de devletin kurum kuruluşları, özel sektör işletmeleri ve STK'lar her konuda evrilme sürecine yön veren aktörler olarak insanlığın önünü açmaktadır.

STK'lar toplumların gelişmeleri için diğer sözü edilen aktörlerin yanında yer alırken zaman zaman da onlara pozitif yön verici olarak düzeltici bir rol üstlenmeyi de ortaya

koyabilmektedirler. Diğer bir deyişle diğer aktörlerin yetersiz ya da gereksiz sınırlayıcı olmaları durumunda STK'lar hakların geliştirilmesi konusunda pozitif etkiye sahip olabilmektedirler.

Bu pozitif ekilerden biri de etnik kökene dayalı ve kültürel öğeleri içeren ticari boyut olarak ifade edilebilir. Gerçekten de bazı etnik kültürel kökene dayalı ticari konuların (özellikle bu çalışma temelinde geleneksel el sanatları, turizm boyutu vb.) önemsenmesi, korunması, kaybolmalarının önüne geçilmesi ve geliştirilmesi gerek bölgeye ve gerekse insanlığa büyük katkıları da beraberinden getirebilmektedir. Bu bağlamda STK'ların örneğin dil, kültür, tarih, temel insani ve toplumsal öğeler, girişimcilik ve fonlar, inanç ve sosyal kapsam çerçevesinde katkıları öne çıkabilecektir.

Bu kapsamda, bu çalışmanın temel amacı STK'ların Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticarete olan etkilerinin ampirik bir çalışma ile belirlenmesidir. Hazırlanan anket formu 2014-2015 tarihleri arasında Güney Doğu Anadolu Bölgesi (Diyarbakır, Mardin, Midyat) ağırlıklı olmak üzere 3 adet STK (Sivil Toplum Kuruluşu) kapsamında 102 Süryani kökene sahip bireye uygulanmıştır. Ulaşılma düzeyi Süryani nüfusunun son yıllarda azaldığı ve katılım için çekimser olma (siyasal, stratejik, kapalılık vb. nedenlerle) realitesi düşünüldüğünde önemli bir seviye olarak düşünülebilir.

2. Süryani Toplumuna Genel Bakış

Süryani toplumuna genel bakış başlığı altında dil, kültür, tarih, temel insani ve toplumsal öğeler, girişimcilik ve fonlar, inanç ve sosyal kapsam bağlamında açıklamalara yer verilmiştir.

Genel olarak bakıldığında, Süryani (Asuri-Arami-Keldani) halkının, Sami grubuna bağlı ve varlığını 6500 yıldır Ortadoğu'da sürdürmeye çalıştığı görülür. Yaşadıkları yer; Aramice/Süryanice'de 'nehirler ülkesi' anlamına gelen Bethnahrin kelimesinin Yunan dilindeki karşılığı olan Mezopotamya'dır. İlk ataları; yerleşim merkezleri olan Arap yarımadası ve Suriye steplerinden M.Ö. 4000 yıllarında çıkıp Fırat nehrini geçerek Mezopotamya içlerine yerleşmiş ve M.Ö. 2350 yıllarında Büyük Sargon önderliğindeki ilk devletlerini kurmuşlardır (Çelik, 2014: 13).

Dünya tarihinin en kadim milletlerinden biri olarak kabul edilen Süryaniler, M.S. 30'lu yıllarda özellikle Suriye bölgesinin yerlileri olan Putperest Aramiler olarak bilinirler ve Hıristiyanlığı benimseyerek 'Süryani' adını almışlardır. Tarihte Suriye bölgesindeki Bizans topraklarında bulunan Hıristiyan nüfusa genel olarak Yakubi (Süryani) denilirken, Irak bölgesindeki Sasani topraklarında kalan Hıristiyan nüfusa ise daha çok Nesturi deniliyordu. Süryani halkı içinde o dönemde felsefe, tıp gibi bilim dallarında ağırlıklı olarak okuryazar kimseler ve sanatçı aydınların olduğu bilinmektedir (Azimli, 2010: 31).

Bu dönemler boyunca, dini baskılar yanında milli ve siyasi baskılara da maruz kalmışlardır. Bunca baskıya ve göç etme zorunluluğuna rağmen yine de kültürel miraslarını

yeni nesillere aktarabilmiş ve kültürlerini bu kadar uzun süre canlı tutmayı başarmışlardır (Ürek, 2013: 97).

Aramiler Süryaniler'in atası olup tüm diğer uluslar gibi çekirdek bir yapıdan koca bir millet haline gelmişlerdir. Aramice dili varlığını sürdürmüş ve günümüzde bu dil Süryanice olarak isimlendirilmiştir (Abulfaraç, 2003: 20; Mikail, 2006: 12). Bu dil, en az 4000 senedir kesintisiz olarak Türkiye'nin Güneydoğu Anadolu Bölgesinde konuşulmaya devam etmekte olup dünyada bilinen en eski 3 dilden biridir (Rabo, 2013: 104). Süryaniler farklı bölgelerde Yunanca gibi başka diller de konuşmuşlardır. Antakya'daki Süryaniler buna örnektir, ama bu diğer bölgelerdeki Süryanilerle aralarında kültürel bir bölünmüşlük yaratmıştır (Ürek, 2013: 101).

Dini inanışa bakıldığında ise önceleri Pagan inancının hâkim olduğu görülürken Süryaniler'in, Hıristiyanlıkla erken tanışmasından sonra bu dine inanmaya başlamasının arkasında öne çıkan belirli nedenler vardır: İnançlarına göre Süryaniler'in İbrahim'le ortak soyu paylaşması, Süryani dilinin İbranice ile ortak bir dil ailesinden gelmesi, Süryaniler'in sahip olduğu mistik felsefelerinin İncil ile paralel olması, Süryaniler'in Hıristiyanlığın doğduğu bölgede yaşamaları önemli rol oynamıştır. Hıristiyanlık inancına geçmeleri kendi aralarında da nispeten homojen bir Süryani kimliğinin gelişimine de katkı sağlamıştır. Aynı zamanda, eski kültürlerinin ve felsefe ve astronomi alanlarındaki çalışmalarının yok olmasına da sebep olmuştur (Ürek, 2013: 105). XX. Yüzyılın başlarından beri zorunlu olarak ya da isteyerek anayurtlarından göç etmiş Süryaniler başka şehirlerde ya da ülkelerde kültürel asimilasyon tehlikesi yaşamaktadırlar.

Bu yüzden, Süryaniler, onları birleştiren dinleri konusunda hassastırlar ve inanç ve ibadet özgürlüğü onlar için büyük önem taşımaktadır. Süryaniler, Kudüs'teki ilk Hıristiyan cemaatinden sonra bu dini topluca kabul eden ilk halklardandır. Bu yüzden, Türkiye'de olan kilise ve manastırlar Hıristiyanlığın en eski kutsal mekânlarından sayılmaktadırlar (Rabo, 2013: 104). Bu bağlamda, inanç turizminin desteklenmesi de ekonomik gelişmeye açık bir alan olarak görülmektedir.

Süryaniler, siyasi güçten yoksun olmaları nedeni ile hep asimilasyon tehlikesi içerisinde yaşamışlardır (Ürek, 2013: 106-7). Bu bağlamda, Süryaniler MÖ. VIII. yy'da girdiği savaşıardan da bir kazanım elde edememişlerdir. Hıristiyan olduktan sonra ise, Mezopotamya'da sık sık baş gösteren savaşlar ve siyasi karışıklıklar içerisinde, ılımlı ve pasif bir politika izlemeyi tercih etmişlerdir. Yine de Süryaniler hep başka devletler altında toplumun ihmal edilen kesiminde yer almışlardır. Siyasi olarak güçsüz kalmışlar aynı zamanda da yaşadıkları devletin siyasi olarak ilgisini ve ekonomik olarak desteğini görmemişlerdir. Fakat 2011 yılında ilk defa bir Süryani milletvekilinin Türkiye parlamentosunda temsil edilmesi bir ilerleme olarak görülebilir (Nazımlalı, 2014: 168). Bu alanda, Süryani toplumu için geliştirilmeye açık bir alandır.

3. Süryani Kültürü Kapsamında Ekonomik Faaliyetler

Süryaniler yakın ve uzak bölgelerdeki ticaret yapmaktaydılar ve güçlü bir tarım faaliyetleri vardı. (Ürek, 2013: 106-7). Yerli halk için önemli bir tarım faaliyeti olan bağcılığın, insanların sosyal ve ekonomik hayatlarını şekillendirdiği ve Anadolu'da bir kültür olarak benimsendiği bilinmektedir (Öz, 2011: 288). Günümüzde, Süryaniler kuyumculuk/gümüşçülük, ticaret ve şarapçılık gibi eskiden gelen el işleri, tarım, ticaret ve turizm odaklı ekonomik faaliyetlere devam etmektedir.

Aynı zamanda, Süryaniler dernek, vakıf, ticaret/sanayi odası, esnaf odası gibi sivil toplum kuruluşlarına da üye olmaktadır. Yine de bu kuruluşlarda üst düzey görevler yürütenlere pek rastlanmadığı görülmektedir. Süryanilerin geçmişten beri gelen ticaret geleneği bölgesel anlamda yeterli destek almamaktadır. Aynı zamanda Süryanilerin yine geçmişten getirdikleri gümüşçülük ve altın işçiliği gibi alanların daha çok desteklenmesi bölgedeki üretime katma değer olarak geri döneceği söylenebilir.

Günümüzde, kendilerine özgü olan dilleri Süryanice, kültürel kimlikleri ve tarih konusundaki duyarlılıkları ile bölgenin renkli kültürel resmi STKlar tarafından desteklendiği müddetçe Süryaniler tarafından olumlu karşılanacağını söylemek mümkündür. Aynı zamanda, bu ortaklık, tarihi yapıları koruyarak ve kültür turizmini de geliştirerek ekonomiye de katkı sağlayacaktır.

Süryanilerin geçmişten bugüne temel geçim kaynaklarından olan ticaret sayesinde diğer dini ve kültürel topluluklara yüksek dereceli bir hoşgörü geliştirmişlerdir (Ürek, 2013: 106-7). Aynı zamanda, inançlara, insanlara ve değerlere saygı ve hoşgörü, ortak değerleri ortaya çıkartma, demokratik olma, bölgedeki diğer kimliklerle iletişim geliştirme, topluluk bilinci oluşturma, kültürel dayanışma, geriye doğru göçü özendirme ve sağlık hizmetlerinin iyileşmesi konularında STK'lar ile Süryanilerin hem bakış açıları hem de uygulama alanında birbirlerinden öğrenebilecekleri şeyler mevcuttur. Bu ortaklık, sonuç olarak üretim ve ticarete pozitif etki yapacağı düşünülebilir.

Bu bağlamda, STK'ların bölgedeki üreticilerin desteklemesi, özellikle şarap üreticiliği ve el sanatları konusunda bölge büyük bir değer taşımaktadır. Bu amaçla, ulusal ve uluslararası girişimciler bölgeye çekilebilir.

4. Süryani Kültürü Kapsamında STK'lar ve Faaliyetleri Üzerine Ampirik Bir Çalışma

Süryani kültürü kapsamında STK örgütlenmeleri dernek, vakıf, federasyon gibi platformlarda öne çıkmaktadır. Bu bağlamda çeşitli tarihlerde çeşitli nedenlerle açılan ve fesh edilen STK'lar yer almaktadır.

2004 tarihli 5253 sayılı Dernekler Kanunu'na göre dernek kurulabilmektedir. Kanunun 30. maddesinde kurulmayı ya da faaliyetleri yasaklayıcı hükümler şunlardır:

(a) Tüzüklerinde gösterilen amaç ve bu amacı gerçekleştirmek üzere sürdürüleceği belirtilen çalışma konuları dışında faaliyette bulunamazlar.

(b) Anayasa ve kanunlarla açıkça yasaklanan amaçları veya konusu suç teşkil eden fiilleri gerçekleştirmek amacıyla kurulamaz.

(c) Askerliğe, millî savunma ve genel kolluk hizmetlerine hazırlayıcı öğretim ve eğitim faaliyetlerinde bulunamaz, bu amaçları gerçekleştirmek üzere kamp veya eğitim yerleri açamazlar. Üyeleri için özel kıyafet veya üniforma kullanamazlar.

2004 tarihli 5253 sayılı Dernekler Kanunu'nun 2/g fıkrasına göre federasyon ve onların oluşturduğu konfederasyon “üst kuruluş” ve f fıkrasına göre “derneklerin kendi aralarında veya vakıf, sendika ve benzeri sivil toplum kuruluşlarıyla ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere girişim, hareket ve benzeri adlarla oluşturdukları tüzel kişiliği bulunmayan geçici nitelikteki birliktelikleri” platform olarak tanımlanmaktadır.

Süryani kültürü kapsamında vakıfların yasal olarak statüsü cemaat vakıfları kapsamındadır. Cemaat vakfı 2008 tarihli Vakıflar Yönetmeliği'nin 3/d fıkrasında “Vakfiyeleri olup olmadığına bakılmaksızın mülga 2762 sayılı Vakıflar Kanunu gereğince tüzel kişilik kazanmış, mensupları Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ‘Türkiye’deki gayrimüslim cemaatlere ait vakıfları” şeklinde tanımlanmaktadır ve yönetim kapsamında seçim gerekli koşullar arasında 30. maddeye göre T.C. vatandaşı olmak, onsekiz yaşını doldurmak, seçim çevresinde ikamet etmek ayrıca en az ilkokul mezunu olmak ve diğer yasal (mahkûmluk vb.) açıdan sakıncası olmama temel koşulları yer almaktadır.

Şu an için Türkiye’de bulunan 166 cemaat vakfından 10 adedinin Süryani kültürü kapsamında misyonlar gerçekleştirdiği resmi kayıtlarda yer almaktadır (T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü, T.C. Başbakanlık Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü).

Süryani Kültürü kapsamında faaliyet gösteren STK’ların gerçekleştirdikleri temel görevler aşağıda yer almaktadır:

- İnsan hakları, kadın hakları, düşünce, vicdan ve dinsel özgürlük konusunda çalışmalar yapmak (İnanç Özgürlüğü)
- El sanatlarını korumak ve geliştirmek. Bu sanatlar arasında “*testi-çanak-çömlek, demircilik, bakırcılık, kalaycılık, kuyumculuk, kümüşçülük (Telkari), iğne oyası, midyat el nakışı, tohum iğnesi, yorgancılık, oyalılık, boyacılık (sibbeğ), dericilik (dabbağ), sabunculuk, dokumacılık, şal-ü şapık (özel bir kumaş dokuması), kilimcilik, halıcilik (yün ve ipek), semercilik, keçecilik, tahta oymacılığı (kakmacılık), sedef işlemeciliği, halburculuk (gürgen ağacından), taş oymacılığı ve ahşap oymacılık (kapı, mimber, divan, takunya, taraki kanepeler, konsol, gelin sandığı vb.)*” yer almaktadır. Ayrıca gezilecek yerlere yönelik turistik, yöresel kıyafetler, festivaller ve müzikle ilgili sanatsal faaliyetlerde bulunmak (Mezopotamya).

- Tanıtım, eğitim, meslek edindirme, yayın (kitap, gazete, dergi vb.) çıkarma, tercüme yapma, süsleme ve organizasyon vb. çalışmalarda bulunmak (İstanbul-Ankara Süryani Ortodoks Metropolitiği).
- Kadın haklarını korumak, geliştirmek ve bu bağlamda sempozyum vb. düzenlemek (Surkadim).

Yukarıda da yer aldığı gibi Süryani kültürü kapsamında gerçekleştirilen STK faaliyetleri geniş boyutlu bir şekilde pek çok alanı içermektedir. Sözü edilen faaliyetler Süryani kültürü kapsamında ifade edilmekle birlikte Türkiye’de bölgesel ve ulusal aynı zamanda uluslararası kapsamda dünya insanlığına da katkılar sağlayabilir yargısı burada belirtilebilir.

Bu araştırmaya kapsamında yukarıda sözü edilen faaliyetler ve STK’lara yönelik olarak hazırlanmış olan anket formu bizzat Süryani kültürüne sahip bireylere uygulanmıştır. İlgili açıklamalar gereç ve yöntem bölümünde, ayrıca bulgular ve tartışma kısımlarında ayrıntılı olarak yer almıştır.

4.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu bölümde araştırmanın amacı, veri toplama araçları, araştırmanın evren ve örnekleme, teorik modeli ve hipotezlerine yönelik açıklamalar yer almaktadır.

Araştırmanın temel amacı STK’ların Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticarete olan etkilerinin belirlenmesidir.

Araştırmanın temel amacı kapsamında Türkiye’nin Güney Doğu Anadolu Bölgesi ağırlıklı olmak üzere STK’lar kapsamında Süryani kültürünün bölgesel ticarete olan etkileri katılımcı algıları çerçevesinde ortaya konulmuştur. Diğer bir deyişle devletin kurum kuruluşları ve özel sektör işletmeleri yanında önemli bir paydaş olarak temel misyonu Süryani kültürünü temel alan Güney Doğu Bölgesi STK’larının bölgesel ticarete olan etkileri bilimsel bir çerçevede değerlendirilmiştir.

4.2. Araştırmanın Veri Toplama Araçları

Araştırma için hazırlanan anket formu üç temel bölümden oluşmaktadır.

Anketin birinci bölümde, araştırmanın sosyo-demografik (bağımsız) değişkenleri olan yaş, cinsiyet ve meslek kapsamında 3 soru yer almaktadır.

Anketin ikinci bölümde, üye olunan STK, STK’daki görev, STK’daki üyelik süresi, bölgede bireylerin STK’larla ilişkilerinin yeterlilik düzeyi, bölgede ticaretin durumu, bölgesel ticarete desteğin yeterlilik düzeyi, bölgesel ticari desteğe ulaşım olanaklarının yeterlilik düzeyi ve bölgesel genenekselle üretimde öne çıkan mesleki alanlar şeklinde 8 soru yer almaktadır.

Anketin üçüncü bölümünde STK'ların bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyeceği varsayılan faaliyetlerini içeren 37 önerme yer almıştır. Önermelere istatistiksel değerlendirmeler için 5'li Likert ölçeği kapsamında kesinlikle katılmıyorum için 1, katılmıyorum için 2, fikrim yok için 3, katılıyorum için 4, kesinlikle katılıyorum için 5 ağırlık değeri verilmiştir.

4.3. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

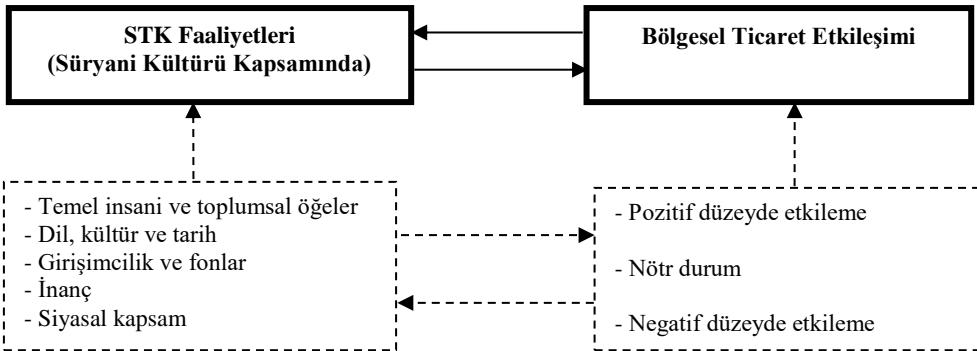
Araştırmaya yönelik olarak hazırlanan anket formu Türkiye'nin Güney Doğu Anadolu Bölgesi ağırlıklı olmak üzere 60 STK üyesi olan ve 42 STK üyesi olmayan Süryani kökene sahip bireylerle tek tek yüz yüze anket yöntemi ile 2014-2015 tarihleri arasında uygulanmıştır. Son yıllarda bölgede Süryani nüfusunun oldukça azaldığı ve varolan nüfusun çeşitli nedenlerle (siyasal, stratejik, kapalılık vb.) katılım konusunda çekimser bir yapıya da sahip olmaları düşünüldüğünde araştırmaya katılımın oldukça iyi olduğu ifade edilebilir. Burada anketlerin bireylerle tek tek yüz yüze yapıldığı ve önemli bir zaman ve emek harcadığı da ayrıca önemsenmesi gereken bir boyut olarak vurgulanabilir. Anketlerin tamamı analizlere dâhil edilmiştir.

Araştırmada istatistiksel analizler kapsamında SPSS yazılımı kullanılmıştır. Araştırma kapsamında frekans dağılımları ve her bir önerme için tek örnek t testi gerçekleştirilerek bulgular ortaya konulmuştur.

4.4. Araştırmanın Teorik Modeli

Araştırmanın teorik modeli Türkiye'nin Güney Doğu Anadolu Bölgesi ağırlıklı olmak üzere STK faaliyetlerinin Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticareti etkilediği varsayımı üzerine kurulmuştur. Diğer bir deyişle modelde; Süryani kültürü kapsamındaki STK faaliyetleri ile bölgesel ticaret arasında ilişkisellik ön görülmüştür (Bkz. Şekil 1).

Şekil: 1
Araştırmanın Teorik Modeli

Şekil 1’e göre “temel insani ve toplumsal öğeler”, “dil, kültür ve tarih”, “girişimcilik ve fonlar”, “inanç” ve “siyasal kapsam” çerçevesindeki STK faaliyetlerinin (Süryani kültürü kapsamlı) bölgesel ticareti etkileyeceği (pozitif / negatif / nötr) düşünülmüştür.

Temel insani ve toplumsal öğeler kapsamında; inançlara saygılı olma, insana saygılı olma, değerlere saygılı olma, ortak değerleri öne çıkarma, saygı ve sevgiyi vurgulama, demokratik olma, hoş görülme olma, görüş paylaşımında bulunma, topluluk bilinci oluşturma, kültürel dayanışma, geriye doğru göçü özendirme ve sağlık hizmetleri yer almaktadır.

Dil, kültür ve tarih kapsamında; dile sahip çıkma, dili zenginleştirme, dil eğitimi verme, çeviriler (Türkçe, İngilizce vb.), tanıtım (yazılı, sözlü, görsel) yapma, kültür turizmini geliştirme, kültür turizmi kapsamında tanıtımda bulunma, kültür turizmüne yönelik ulaşımı geliştirme, tarihi mekânları koruma, tarihi mekânları restore etme, tarihi mekânlara sahip çıkma yer almaktadır.

Girişimcilik ve fonlar kapsamında; ulusal girişimcileri çekme, uluslararası girişimcileri çekme, ulusal fonları çekme, uluslararası fonları çekme yer almaktadır.

İnanç kapsamında; inanç özgürlüğü, ibadet özgürlüğü ve inanç turizmi yer almaktadır.

Siyasal kapsamda ise; siyasi erki bölgeye çekme, siyasi erke sorunları aktarma ve yerel yönetimlerle ortak çalışma yer almaktadır.

4.5. Araştırmanın Temel Hipotezi

Araştırmanın hipotezleri bağımlı değişkenler olan önermeler kapsamında ortaya konulmuştur. Bu çerçevede araştırmada yeralan 37 önermeye yönelik temel hipotezler aşağıda yer almaktadır:

H₀: STK’ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilemez.

H₁: STK’ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler.

4.6. Bulgular

Bulgular üç temel başlık altında sunulmuştur. Bunlar “sosyo-demografik”, “mesleki, ticari ve STK eğilimleri” ve “önermeler kapsamında” bulgulardır.

Sosyo-Demografik Bulgular; araştırmaya katılanların (n=102) yaş (min =18 ve mak=64) genel yaş ortalaması ve standart sapması 37,0±12,23’dür. Cinsiyete göre yaş ortalaması ve standart sapması kadınlar (n=8) için 34,2±15,29 ve erkekler (n=76) için 37,6±11,70’dır.

Katılımcıların yaş dağılımı gruplar kapsamında birbirine yakın düzeyde ortaya çıkmıştır (Bkz. Tablo 1).

Tablo: 1
Yaş Dağılımı

Yaş Grubu	n	%
≤<29	36	35,3
30-39	32	31,4
>=40	34	33,3
Toplam	102	100,0

Mesleki, Ticari ve STK Eğilimleri Kapsamında Bulgular; Meslek grupları sekiz temel grupta toplanmıştır. Kuyumculuk/gümüşçülük, diğer, ticaret ve şarapçılık alanlarında katılım diğerlerine göre daha yüksektir (Bkz. Tablo 2).

Tablo: 2
Meslek Grupları Dağılımı

Meslek	n	%
Kuyumculuk, Gümüşçülük	36	35,3
Ağaç, Oymacılık	4	3,9
Şarapçılık	12	11,8
Turizm	2	2,0
Ticaret	20	19,6
Terzi	4	3,9
Diğer (öğrenci, ev hanımı, memur, müdür)	22	21,6
Kilise (papaz, görevli)	2	2,0
Toplam	102	100,0

Katılımcıların STK üyelikleri ise esnaf odası, dernek ve hiçbiri seçenekleri en fazla değeri almıştır (Bkz. Tablo 3).

Tablo: 3
Üye Olunan STK Türü

STK	n	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Dernek	26	25,5	28,3	28,3
Vakıf	4	3,9	4,3	32,6
Ticaret / Sanayi Odası	2	2,0	2,2	34,8
Esnaf Odası	28	27,5	30,4	65,2
Hiç biri	32	31,4	34,8	100,0
Toplam	92	90,2	100,0	
Boş	10	9,8		
Genel Toplam	102	100,0		

STK'lardaki konum kapsamında başkan, başkan yardımcısı ve üye kapsamında dağılım ortaya çıkmıştır (Bkz. Tablo 4).

Tablo: 4
STK'daki Konum

Görev Türü	n	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Başkan	5	4,9	8,9	8,9
Başkan yardımcısı	1	1,0	1,8	10,7
Diğer	5	4,9	8,9	19,6
Üye	45	44,1	80,4	100,0
Toplam	56	54,9	100,0	
Boş	46	45,1		
Genel Toplam	102	100,0		

STK'daki üyelik süresi ise dengeli bir şekilde dağılım göstermiştir (Bkz. Tablo 5).

Tablo 5
STK'daki Üyelik Süresi Dağılımı

Üyelik Süresi (Yıl)	n	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
≤<5	18	17,6	34,6	34,6
6-10	16	15,7	30,8	65,4
11>=	18	17,6	34,6	100,0
Toplam	52	51,0	100,0	
Boş	50	49,0		
Genel Toplam	102	100,0		

“Bölgede bireylerin STK'larla olan ilişkileri yeterli düzeyde midir?” sorusuna 96 birey yanıt vermiştir. Yanıt verenlerin büyük çoğunluğu “hayır” cevabını ortaya koymuşlardır (Bkz. Tablo 6).

Tablo 6
Birey STK İlişkileri

Yeterlilik Düzeyi	n	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Evet	4	3,9	4,2	4,2
Fikrim yok	20	19,6	20,8	25,0
Hayır	72	70,6	75,0	100,0
Toplam	96	94,1	100,0	
Boş	6	5,9		
Genel Toplam	102	100,0		

Bölgesel ticaretin durumu nasıldır?” sorusuna 100 birey yanıt vermiştir. Yanıt verenlerin yaklaşık olarak yarısı “geliştirilmeli” ve yarısı “iyi değil” cevabını vermiştir. “Çok iyi” seçeneği işaretlenmemiştir (Bkz. Tablo 7).

Tablo 7
Bölgesel Ticaretin Durumu

Seçenek	N	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Geliştirilmeli	52	51,0	52,0	52,0
İyi değil	48	47,1	48,0	100,0
Toplam	100	98,0	100,0	
Boş	2	2,0		
Genel Toplam	102	100,0		

“Bölgesel ticari destek yeterli midir?” soruna 100 birey cevap vermiştir. Yanıt verenlerin büyük çoğunluğu “hayır” cevabını vermişlerdir (Bkz. Tablo 8).

Tablo 8
Ticarete Destek

Seçenek	N	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Fikrim yok	4	3,9	4,2	4,2
Hayır	92	90,2	95,8	100,0
Toplam	96	94,1	100,0	
Boş	6	5,9		
Genel Toplam	102	100,0		

“Bölgesel ticari desteğe ulaşım olanakları yeterli midir?” sorusuna 94 birey yanıt vermiştir. Yanıt verenlerin büyük çoğunluğu “hayır” cevabını vermişlerdir (Bkz. Tablo 9).

Tablo: 9
Ticari Desteğe Ulaşım

Seçenek	n	%	Geçerli %	Geçerli Birikimli %
Evet	4	3,9	4,3	4,3
Fikrim yok	2	2,0	2,1	6,4
Hayır	88	86,3	93,6	100,0
Toplam	94	92,2	100,0	
Boş	8	7,8		
Genel Toplam	102	100,0		

“Geleneksel üretimde hangileri öne çıkmaktadır?” sorusuna katılımcıların birden fazla seçeneği işaretleyebilecekleri belirtilmiştir. Toplam olarak 136 işaretleme yapılmıştır. “Gümüş, altın işçiliği” en fazla, “dokumacılık” ikinci sırada ve “ağaç işçiliği” üçüncü sırada yer almıştır. Bunun dışında “diğer” seçeneği de yaklaşık olarak üçte bir oranında işaretlenmiştir (Bkz. Tablo 10).

Tablo: 10
Geleneksel Üretim Alanları

Alan	Yanıtlar	
	n	%
Gümüş, altın işçiliği	50	36,8
Ağaç işçiliği	16	11,8
Dokumacılık	22	16,2
Diğer	48	35,3
Toplam	136	100,0

Kuyumculuk-gümüşçülük, şarapçılık, ticaret ve diğer meslek grupları günümüzde birincil olarak “gümüş, altın işçiliğinin” öne çıkması gerektiğini vurgulamışlardır. Kuyumculuk-gümüşçülük, şarapçılık, turizm ağaç-oymacılık, ticaret ve diğer meslek grupları günümüzde ikincil olarak “diğer” işçiliklerin de öne çıkması gerektiğini belirtmişlerdir. “Dokumacılık” kuyumculuk-gümüşçülük, ticaret, terzi ve diğer meslek grupları tarafından önemsenerek üçüncül olarak öne çıkarılmıştır. “Ağaç işçiliği” ise kuyumculuk-gümüşçülük, ağaç-oymacılık, ticaret ve diğer meslek grupları tarafından dördüncü sırada önemsenmiştir (Bkz. Tablo 11).

Tablo: 11
Meslek Grupları ve Geleneksel Üretim Alanları

Geleneksel Alanlar	Meslek Grupları								Toplam
	Kuyumculuk Gümüşçülük	Ağaç, Oymacılık	Şarapçılık	Turizm	Ticaret	Terzi	Diğer (öğrenci, ev hanımı, memur, müdür)	Kilise (papaz görevli)	
Gümüş, Altın İşçiliği	32	0	2	0	4	0	11	1	50
	32,0%	,0%	2,0%	,0%	4,0%	,0%	11,0%	1,0%	50,0%
Ağaç İşçiliği	2	4	0	0	4	0	6	0	16
	2,0%	4,0%	,0%	,0%	4,0%	,0%	6,0%	,0%	16,0%
Dokumacılık	4	0	0	0	6	4	8	0	22
	4,0%	,0%	,0%	,0%	6,0%	4,0%	8,0%	,0%	22,0%
Diğer	10	0	12	2	9	0	14	1	48
	10,0%	,0%	12,0%	2,0%	9,0%	,0%	14,0%	1,0%	48,0%
Toplam	36	4	12	2	19	4	21	2	100
	36,0%	4,0%	12,0%	2,0%	19,0%	4,0%	21,0%	2,0%	100,0%

Önermelere Yönelik Bulgular; Önermelerin her biri için H_0 hipotezi reddedilmiş dolayısıyla H_1 hipotezi kabul edilmiştir (Bkz. Tablo 11-15).

Temel insani ve toplumsal öğelere yönelik olarak STK'ların faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. İnançlara, insana ve değerlere saygılı olma, ortak değerleri öne çıkartma, saygı ve sevgiye vurgu yapma, demokratik ve hoş görülme olma, görüş paylaşımında bulunma, topluluk bilinci oluşturma, kültürel dayanışma, geriye doğru göçü özendirme ve sağlık hizmetleri konusunda her türlü STK faaliyetin ticareti pozitif yönde etkiyeceği katılımcılar tarafından belirlenmiştir (Bkz. Tablo 12).

Tablo: 12
Temel İnsani ve Toplumsal Öğeler Kapsamında Önermelere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Önermeler	Tanımlayıcı İstatistikler		T Testi		
	N	$\bar{X} \pm S$	t	sd	p
<i>STK'ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler</i>					
İnançlara saygılı olmaya	100	4,8±,38	47,135	99	,000
İnsana saygılı olmaya	102	4,8±,39	45,662	101	,000
Değerlere saygılı olmaya	102	4,8±,39	45,662	101	,000
Ortak değerleri öne çıkarmaya	100	4,7±,46	38,502	99	,000
Saygı ve sevgiyi vurgulamaya	102	4,7±,44	38,858	101	,000
Demokratik olmaya	96	4,7±,56	30,512	95	,000
Hoş görülme olmaya	102	4,8±,38	48,073	101	,000
Görüş paylaşımında bulunmaya	98	4,8±,37	48,943	97	,000
Topluluk bilinci oluşturmaya	102	4,7±,45	39,283	101	,000
Kültürel dayanışmaya	100	4,7±,41	42,754	99	,000
Geriye doğru göçü özendirmeye	102	4,2±,88	14,297	101	,000
Sağlık hizmetlerine	100	4,0±,92	11,301	99	,000

Dil, kültür ve tarihsel öğelere yönelik olarak STK'ların faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Dile sahip çıkma, dili zenginleştirme, dil eğitimi verme, çeviri yapma, tanıtım, kültür turizmini geliştirme, kültür turizmüne yönelik tanıtım yapma, kültür turizmüne yönelik ulaşımı geliştirme, tarihi mekânları koruma, restore etme ve sahip çıkma konusunda her türlü STK faaliyetin ticareti pozitif yönde etkiyeceği katılımcılar tarafından belirlenmiştir (Bkz. Tablo 13).

Tablo: 13
Dil, Kültür ve Tarih Kapsamında Önermelere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Önermeler	Tanımlayıcı İstatistikler		T Testi		
	N	$\bar{X} \pm S$	t	sd	P
<i>STK'ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler</i>					
Dile sahip çıkmaya	96	4,3±,53	25,673	95	,000
Dili zenginleştirmeye	98	4,2±,70	16,959	97	,000
Dil eğitimi vermeye	94	3,5±1,0	5,608	93	,000
Çevirilere (Türkçe, İngilizce vb.)	98	3,8±,89	9,979	97	,000
Tanıtım (yazılı, sözlü, görsel) yapmaya	94	5,6±,33	3,487	93	,001
Kültür turizmini geliştirmeye	100	4,7±,45	38,115	99	,000
Kültür turizmi kapsamında tanıtımda bulunmaya	100	4,7±,46	36,911	99	,000
Kültür turizmüne yönelik ulaşımı geliştirmeye	100	4,6±,61	27,203	99	,000
Tarihi mekanları korumaya	100	4,6±,54	30,642	99	,000
Tarihi mekanları restore etmeye	100	4,6±,54	30,642	99	,000
Tarihi mekanlara sahip çıkmaya	100	4,7±,45	38,115	99	,000

Girişimcilik ve fonlara yönelik olarak STK'ların faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Ulusal ve uluslararası girişimcileri çekme, ulusal ve uluslararası fonları çekme konusunda her türlü STK faaliyetin ticareti pozitif yönde etkiyeceği katılımcılar tarafından belirlenmiştir (Bkz. Tablo 14).

Tablo: 14
Girişimcilik ve Fonlar Kapsamında Önermelere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Önermeler	Tanımlayıcı İstatistikler		T Testi		
	N	$\bar{X} \pm S$	t	sd	p
<i>STK'ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler</i>	100	4,3±,70	18,478	99	,000
Ulusal girişimcileri çekmesi	100	4,1±,88	12,473	99	,000
Uluslararası girişimcileri çekmesi	98	4,7±,75	2,983	97	,004
Ulusal fonları çekmesi	94	3,9±,81	11,151	93	,000

İnançlara yönelik olarak STK'ların faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. İnanç ve ibadet özgürlüğü, inanç turizmi konusunda her türlü STK faaliyetin ticareti pozitif yönde etkileyeceği katılımcılar tarafından belirlenmiştir (Bkz. Tablo 15).

Tablo: 15
İnanç Kapsamında Önermelere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Önermeler	Tanımlayıcı İstatistikler		T Testi		
	N	$\bar{X} \pm S$	t	sd	p
<i>STK'ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler</i>	100	4,5±,57	26,738	99	,000
İnanç özgürlüğüne	100	4,5±,60	25,643	99	,000
İbadet özgürlüğüne	100	4,5±,57	27,169	99	,000
İnanç turizmine	100	4,5±,57	27,169	99	,000

Siyasal kapsamda STK'ların faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Siyasi erki bölgeye çekme, siyasi erke sorunları aktarma ve yerel yönetimlerle ortak çalışma konusunda her türlü STK faaliyetin ticareti pozitif yönde etkileyeceği katılımcılar tarafından belirlenmiştir (Bkz. Tablo 16).

Tablo: 16
Siyasal Kapsamda Önermelere Yönelik İstatistiksel Bulgular

Önermeler	Tanımlayıcı İstatistikler		T Testi		
	N	$\bar{X} \pm S$	t	sd	p
<i>STK'ların ... yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler</i>	96	4,1±,85	13,381	95	,000
Siyasi erki bölgeye çekmeye	98	4,2±,76	15,805	97	,000
Siyasi erke sorunları aktarmaya	94	4,3±,53	25,256	93	,000
Yerel yönetimlerle ortak çalışması	94	4,3±,53	25,256	93	,000

5. Sonuç

Anadolu Coğrafyası içinde binlerce yılın birikimini içeren kültürel zenginliğin bir bölümünü Süryani kültürü kapsamında yer alan ticari faaliyetler oluşturmaktadır. Bu tür ticari faaliyetlerin bölgesel ve ulusal açıdan ekonomik sosyal ve kültürel bağlamda büyük faydaları bulunmaktadır.

Bu kapsamda STK'lar önemli bir aktör ve ticaret dolayısıyla da geleneksel sanatlar / meslekler önemli bir hale gelmektedir. Bu çerçevede çalışmada, STK'lar ve Süryani kültürü kapsamındaki ticaret konularına yer verilmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun algıları bireylerle STK ilişkilerinin, bölgesel ticaretin, bölgesel ticarete desteğin ve bölgesel ticarete ulaşım olanaklarının yetersizliği yönünde belirlenmiştir. Dolayısıyla bu bulgulardan

hareketle bölgeye yönelik olarak STK ve Süryani kültürü kapsamında farkındalığı artırıcı çalışmaların yapılması önem arz edebilecektir.

Geleneksel sanatlar kapsamında araştırma bulguları, gümüş-altın işçiliğinin, dokumacılığın ve ağaç işçiliğinin önemsenmesi gerektiğini de ortaya koymaktadır. Dolayısıyla araştırmanın konusu olması sebebiyle STK'lar başta olmak üzere yerel, ulusal ve uluslararası açıdan konuya özen gösterilmesi de önemli kazanımları beraberinde getirebilecektir.

Araştırmanın en önemli bulguları ise, STK faaliyetlerinin nasıl bir biçimde gerçekleştirildiğinde, bölge ticaretine pozitif yönde etkisinin olacağına yönelik olumlu yönde bir algı görülmektedir.

Bu bağlamda STK'larca inançlara saygılı olma, insana saygılı olma, değerlere saygılı olma, ortak değerleri öne çıkarma, saygı ve sevgiyi vurgulama, demokratik olma, hoş görülü olma, görüş paylaşımında bulunma, topluluk bilinci oluşturma, kültürel dayanışma, geriye doğru göçü özendirme ve sağlık hizmetlerine verilen önem bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyebileceği belirlenmiştir.

Benzer şekilde STK'larca dile sahip çıkma, dili zenginleştirme, dil eğitimi verme, çeviriler (Türkçe, İngilizce vb.), tanıtım (yazılı, sözlü, görsel) yapma, kültür turizmini geliştirme, kültür turizmi kapsamında tanıtımda bulunma, kültür turizmine yönelik ulaşımı geliştirme, tarihi mekânları koruma, tarihi mekânları restore etme, tarihi mekânlara sahip çıkılmasının da bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyebileceği ortaya konulmuştur.

Diğer taraftan STK'ların ulusal girişimcileri çekme, uluslararası girişimcileri çekme, ulusal fonları çekme ve uluslararası fonları çekme faaliyetlerinde bulunulmasının da bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyebileceği algısı da araştırma sonuçlarından bir diğeridir.

Araştırma sonucuna göre; STK'larca inanç özgürlüğü, ibadet özgürlüğü ve inanç turizmi konularında faaliyetlerde bulunulması da bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyebilecektir.

Diğer taraftan STK'larca siyasi erki bölgeye çekme, siyasi erke sorunları aktarma ve yerel yönetimlerle ortak çalışma faaliyetlerinde bulunulması da bölgesel ticareti pozitif yönde etkileyebileceği de araştırma sonuçları arasında yer almaktadır.

Kaynaklar

- Abulfaraç, B. (2003), *Sırlar Odası*, Hollanda: Bar- Hebreaus.
- Altınışık, K. (2004), *5500 Yılın Tanıkları Süryaniler*, İstanbul: Matsis.
- Azimli, M. (2010), "Müslüman - Süryani İlişkilerine Giriş", içinde: *Süryaniler ve Süryanilik I*, Orient Yayınları, Ankara, 31-41.
- Çelik, T. (2014), *Turabdin'de Kalanlar*, Yeni Anadolu Yayıncılık, İstanbul.

- Çulhaoğlu, M. (2001), "Devlet, Sivil Toplum ve Demokratikleşme", içinde: *Sivil Toplum: Devletin Büyümesi*, YGS Yayınları, İstanbul, 19-65.
- Drucker, F.P. (1995), *Gelecek İçin Yönetim*, Çev: Fikret Üçcan, Türkiye İş Bankası Yay., İstanbul.
- Eusebius, K. (2008), *Dünya Tarihi*, New Jersey.
- Güder, N. (2005), *Sivil Toplumcumun El Kitabı*, STGP Yay., Ankara.
- Güneş, İ. (2004), "Sivil Toplum Kuruluşları", *Son Baskı Sanal Dergi*, 1(5), <<http://www.sonbaski.com/sayi7siviltoplum.htm>>, 20.05.2013.
- Kaya, Ö. (2008), *Sivil Toplum Kuruluşları ve Kalkınma*, TC. İç İşleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı.
- Kocabaş, F. (2008), "Kâr Amacı Gütmeyen Kuruluşların İstihdam Yaratma Fonksiyonu", V. *Uluslararası STK'lar Kongresi*, Çanakkale.
- Mikail, B. (2006), *Dünya Tarihi (Chronicle)*, İsveç.
- Nazımlı, O. (2014), "A lump in the throat: claims to ethnic identity", *Identities: Global Studies in Culture and Power*, 21(2), 168-184.
- Öz, E. (2011), "Kültepe Tabletlerine Göre Asur Ticaret Kolonileri Döneminde Anadolu'da Üzüm Yetiştiriciliği ve Bağcılık", *Akademik Bakış*, 5(9) Kış, 285-294.
- Rabo, G. (2013), "Batı Diasporasında Süryaniler ve Süryani Kilisesi", *Mukaddime*, 7, 101-122.
- Tahincioğlu, Y. (2011), *Tarihleri, Kültürleri ve İnançlarıyla Süryaniler*, İstanbul: Butik.
- Ürek, M. (2013), "Süryaniler'in Tarihi ve Sosyolojik Yapısı", *Milel ve Nihal*, 10(2), 95-112.
- Özmutaf, N.M. & E. Aktekin (2014), "Sivil Toplum Kuruluşlarında Bilişim Teknolojilerinden Elde Edilen Bilgiler Çerçevesinde İnsan Kaynakları Yönetimi Fonksiyonları: Yönetici ve Üye Perspektifi", *C.B.Ü. İ.İ.B.F. Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 21(1), 191-204.
- Salamon, L.M. (1999), *America's Nonprofit Sector: A Primer*, New York: The Foundation Center.
- T.C. Başbakanlık Kamu Diplomasisi Koordinatörlüğü, *Türkiye'deki Farklı İnanç Gruplarına Yönelik Reformlar*, <<http://kdk.gov.tr/haber/turkiyedeki-farkli-inanc-gruplarina-yonelik-reformlar/523>>, 23.07.2015.
- T.C. Başbakanlık Vakıflar Genel Müdürlüğü, *Cemaat Vakıfların Cemaat Türlerine Göre Faaliyet Gösterdiği İl / İlçe Dağılımı*, <<http://www.vgm.gov.tr/db/dosyalar/webicerik241.pdf>>, 23.07.2015.
- İstanbul- Ankara Süryani Ortodoks Metropolitiği, *13. Dönem Vakıf Yönetim Kurulunun Faaliyet Planı*, <<http://www.suryanikadim.org/faaliyet.aspx>>, 23.07.2015.
- İnanç Özgürlüğü Girişimi, *Çalışmalarımız*, <<http://inancozgurlugugirisimi.org/hakkimizda/>>, 23.07.2015.

EKLER

STK'ların Süryani Kültürü Kapsamında Bölgesel Ticarete Etkisine Yönelik Anket Formu

Bu anketin amacı, sivil toplum kuruluşlarının (STK) Süryani kültürü kapsamında bölgesel ticarete olan etkilerinin belirlenmesidir. Anketler toplu olarak değerlendirileceği için ankete katılan bireylerin ve organizasyonların kimlik bilgileri kesinlikle gizli tutulacaktır. Anketi cevaplama süresi ortalama beş dakikadır. Her soruya tek bir cevap verdiğiniz için teşekkür ederiz.

Doç. Dr. Nesrin DEMİR
e-Mail: nesrinturhan@yahoo.com

Doç. Dr. Nezih Metin ÖZMUTAF
e-Mail: nezih.metin.ozmutf@ikc.edu.tr

Adres: Kâtip Çelebi Üniversitesi, İ.İ.B.F., Çiğli / İZMİR

1. Yaşınız:

2. Cinsiyetiniz 1 () Kadın 2 () Erkek

3. Mesleğiniz:

4. Varsa üye olduğunuz STK türü (birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz):

1 () Dernek

2 () Vakıf

3 () Sendika

4 () Ticaret ve sanayi odası

5 () Esnaf odası

6 () Kooperatif

7 () Hiç biri

6. Üye iseniz STK'daki göreviniz:

1 () Başkan

2 () Başkan Yardımcısı

3 () Sekreter

4 () Diğer:

5 () Düz üye

7. Üye iseniz süresi:(yıl)

8. Bölgede bireylerin STK'larla olan ilişkileri yeterli düzeyde midir?

1 () Evet

2 () Fikrim yok

3 () Hayır

9. Bölgesel ticaretin durumu nasıldır?

1 () Çok iyi

2 () Geliştirilmeli

3 () İyi değil

10. Bölgesel ticari destek yeterli midir?

- 1 () Evet
2 () Fikrim yok
3 () Hayır

11. Bölgesel ticari desteğe ulaşım olanakları yeterli midir?

- 1 () Evet
2 () Fikrim yok
3 () Hayır

12. Bölgesel geleneksel üretimde hangileri öne çıkmalı? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

- 1 () Gümüş işçiliği
2 () Ağaç işçiliği
3 () Dokumacılık
4 () Diğer:

Önermeler					Kesinlikle Katlıyorum	Katlıyorum	Fikrim Yok	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
STK'ların ...yönelik faaliyette bulunması bölgesel ticareti pozitif yönde etkiler									
1	İnançlara saygılı olmaya	5	4	3	2	1			
2	İnsana saygılı olmaya	5	4	3	2	1			
3	Değerlere saygılı olmaya	5	4	3	2	1			
4	Ortak değerleri öne çıkarmaya	5	4	3	2	1			
5	Saygı ve sevgiyi vurgulamaya	5	4	3	2	1			
6	Demokratik olmaya	5	4	3	2	1			
7	Hoş görülü olmaya	5	4	3	2	1			
8	Görüş paylaşımında bulunmaya	5	4	3	2	1			
9	Topluluk bilinci oluşturmaya	5	4	3	2	1			
10	Kültürel dayanışmaya	5	4	3	2	1			
11	Geriye doğru göçü özendirmeye	5	4	3	2	1			
12	Siyasi erki bölgeye çekmeye	5	4	3	2	1			
13	Siyasi erke sorunları aktarmaya	5	4	3	2	1			
14	Yerel yönetimlerle ortak çalışması	5	4	3	2	1			
15	Dile sahip çıkmaya	5	4	3	2	1			
16	Dili zenginleştirmeye	5	4	3	2	1			
17	Dil eğitimi vermeye	5	4	3	2	1			
18	Çevirilere (Türkçe, İngilizce vb.)	5	4	3	2	1			
19	Tanıtım (yazılı, sözlü, görsel) yapmaya	5	4	3	2	1			
20	Kültür turizmini geliştirmeye	5	4	3	2	1			
21	Kültür turizmi kapsamında tanıtımda bulunmaya	5	4	3	2	1			
22	Kültür turizmine yönelik ulaşımı geliştirmeye	5	4	3	2	1			
23	Tarihi mekanları korumaya	5	4	3	2	1			
24	Tarihi mekanları restore etmeye	5	4	3	2	1			
25	Tarihi mekanlara sahip çıkmaya	5	4	3	2	1			
26	Yöresel yemeklere sahip çıkmaya	5	4	3	2	1			
27	Yöresel giysilere sahip çıkmaya	5	4	3	2	1			
28	El sanatlarını geliştirmeye	5	4	3	2	1			
29	El sanatları eğitimi vermeye	5	4	3	2	1			
30	Ulusal girişimcileri çekmesi	5	4	3	2	1			
31	Uluslararası girişimcileri çekmesi	5	4	3	2	1			
32	Ulusal fonları çekmesi	5	4	3	2	1			
33	Uluslararası fonları çekmesi	5	4	3	2	1			
34	Sağlık hizmetine	5	4	3	2	1			
35	İnanç özgürlüğüne	5	4	3	2	1			
36	İbadet özgürlüğüne	5	4	3	2	1			
37	İnanç turizmine	5	4	3	2	1			
Diğer katkılarımız:									